

Strokovna obrazložitev ugotovitve javnega interesa in presoja skladnosti z Občinskim prostorskim načrtom Občine Litija.

Javni interes za dogradnjo javnega kanalizacijskega omrežja v naseljih Litija in Breg pri Litiji ter njuno priključitev na centralno čistilno napravo (CČN) izhaja neposredno iz **prioritet in strateških ciljev** prostorskega razvoja Občine Litija, določenih v OPN:

1. **Reševanje neustreznega stanja:** OPN izrecno ugotavlja, da je bilo ob pripravi in sprejemu OPN Litija, področje oskrbe s kanalizacijskim omrežjem neustrezno, saj celovitega kanalizacijskega sistema, ki bi vključeval tudi ustrezno čistilno napravo, ni bilo. Čeprav je bila kanalizacija v naseljih Litija in Breg pri Litiji že ob sprejemu OPN vzpostavljena, ta predmetna kanalizacijska omrežja še niso imela vzpostavljene ustrezne čistilne naprave. Naselje Litija se je priključilo na novo čistilno napravo (vendar ne vsi uporabniki), Breg pri Litiji pa še ne. (6. člen - stanje in značilnosti dosedanjega prostorskega razvoja v občini, 7. člen – težnje dosedanjega prostorskega razvoja v občini, 8. člen, 20. člen - Infrastruktura s področij komunalnega in vodnega gospodarstva ter varstva okolja itd.).
2. **Prioritetni cilj:** Eden ključnih ciljev prostorskega razvoja je zagotoviti ustrezen kanalizacijski sistem v vseh naseljih, ki se mora zaključiti z ustrezno čistilno napravo. Naselje Breg pri Litiji je tako skupaj z dopolnitvijo omrežja potrebno priključiti na javno čistilno napravo, kar predmetni projekt upošteva in želi realizirati. V Litiji so določeni uporabniki še vedno brez priključitve na omrežje, predvsem zaradi oddaljenosti od javne kanalizacije in tehničnih ovir. Z realizacijo projekta bo Občina Litija zagotovila ustrezno priključitev še manjkajočih objektov na javno kanalizacijo, ki se zaključi v obstoječi čistilni napravi.
3. **Obvezna javna služba in varstvo okolja:** Kanalizacijsko omrežje in čistilne naprave spadajo med Gospodarsko javno infrastrukturo (GJI), namenjeno odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode iz stavb. Izgradnja in dograditev te infrastrukture je nujna za zagotavljanje javnega zdravja, varstva okolja in naravnih dobrin, kar predstavlja splošni javni interes.
4. **Določitev poteka GJI glede na 71. člen OPN:** "OPN Litija" določa v svojem 71. členu potek gospodarske javne infrastrukture ter v svojem 7. členu jasno določa primere, ko gradnja infrastrukture v javni površini ni mogoča.

Gradnja objektov, vodov in naprav kanalizacijskega omrežja je dovoljena na celotnem območju občine, ne glede na namensko rabo.

Osnovno pravilo določa, da morajo omrežja komunalne opreme **praviloma potekati po javnih površinah**. Vendar pa OPN predvideva in dopušča izjemo:

- **Izjema:** Omrežja komunalne opreme lahko potekajo po zasebnih zemljiščih na odsekih, na katerih zaradi terenskih ali drugih razlogov potek po javnih površinah ni možen.
- **Obveznost lastnika:** Na takih odsekih mora lastnik prizadetega zemljišča dopustiti gradnjo, obratovanje in vzdrževanje te opreme na njegovem zemljišču, upravljavec (Občina/KSP) pa mora za to od lastnika pridobiti služnost.

Občina Litija je navedene trase izbrala skrbno ter prioriteto upoštevala možnost gradnje v javnih površinah, kjer pa to ni mogoče je bilo trase kanalov potrebno predvideti po zasebnih površinah. Pri izbiri mikrolokacije so se upoštevali vsi dejavniki, da bi bile predmetne nepremičnine obremenjene v najmanjši možni meri in v večji meri površine predstavljajo dostopne poti, ceste ali druge podobne površine. V nadaljevanju je za vsako traso kanala prikazana utemeljitev nujnosti trase.

Naselji Breg pri Litiji in Tenetiše

Obravnani naselji ležita vzhodno od mesta Litija. Skupno število objektov v naselju, ki niso priključeni na javno kanalizacijo je 87. Na območju so predvideni kanali - **Kanal T1.0, Kanal T2.0, Kanal T2.1, Kanal T3.0**, na katerega se morajo priključiti naslednji objekti na hišnih številkah:

Breg pri Litiji 27f, 27a, 27b, 27c, 27d, 27e, 28, 28a, 26, 26b, 27, 25, 37, 24, 22, 19, 31, 21, 38, 20, 17, 39, 39a, 16, 15, 14, 12, 36, 35, 13a, 10, 32, 13, 11, 9, 6, 7, 5, 43, 44, 45, 4, 8, 42, 4b, 33, 41, 40, 4a, 4c, 34, **Tenetiše** 1a, 1, 2, 3, 4, 4a, 12a, 5, 5a, 6, 7, 7a, 6a, 14, 14a, 21, 24, 8, 9, 10, 10a, 11, 12, 13a, 13, 25a, 25, 12b, 23, 15b, 15, 15a, 17, 17a, 17b, 20;

Pri načrtovanju trase kanalizacijskega voda je bilo nujno upoštevati specifične terenske in infrastrukturne značilnosti območja. Obravnavano območje se nahaja na razgibanem terenu, kar samo po sebi predstavlja tehnični izziv za gradnjo in zahteva natančno načrtovanje poteka vodov, da se zagotovi ustrezen gravitacijski padec za nemoteno delovanje sistema.

Projektna rešitev predvideva, da kanali v kar največji možni meri potekajo **po javnih površinah** (obstoječih poteh in cestah), s čimer se posegi na zasebna zemljišča zmanjšajo na absolutni minimum.

Kljub temu pa je ključnega pomena poudariti, da v obstoječe infrastrukturne vode (npr. jarke ali cevi za meteorno vodo, vodovod ipd.) ni možno hkrati namestiti še kanalizacijskih cevi. Tehnični predpisi in standardi gradnje komunalne infrastrukture to prepovedujejo zaradi nevarnosti kontaminacije, zahtev po ustreznih medsebojnih razdaljah med vodi in potreb po ločenem vzdrževanju.

Zaradi tehnične neizvedljivosti souporabe obstoječih vodov in reliefne razgibanosti terena je bila določena nova, samostojna trasa – kanal **T1.0**, ki poteka ob glavni cesti G2 108/1183 in prečka tudi sporni parceli na kanalu **T1.0**, in sicer parceli številka 77/1 in 78/1, št. 1839 K.O. Jablanica. Ta trasa predstavlja edino tehnično ustrezno in racionalno rešitev za funkcionalno povezavo območja na javni kanalizacijski sistem in s tem priklop na čistilno napravo.

Pri samem načrtovanju in določanju poteka trase je bilo ključno vodilo, da se čim bolj zmanjša breme za lastnike zemljišč. V skladu s tem je bila načrtovana trasa kanalizacije umeščena na skrajni rob zemljišč s parcelnima številkama 77/1 in 78/1 ter v neposredno bližino glavne javne ceste.

S takšno mikrolokacijo posega se je investitor zavestno izognil osrednjim in bolj uporabnim delom parcel. Umestitev ob rob in ob že obstoječ infrastrukturni koridor (cesto) zagotavlja, da bo vpliv na redno rabo zemljišč minimalen, tako med gradnjo kot po njej. S tem je v največji možni meri upoštevano načelo sorazmernosti, saj je poseg omejen le na tisti del nepremičnine, ki je za izvedbo javne koristi nujno potreben, hkrati pa lastnikoma povzroča najmanjšo možno oviro in škodo.

Partizanska pot, Grbinska cesta in Zagorica

Obravnavana območja ležijo na desnem bregu reke Save, na vzhodnem delu mesta Litija. Obsegajo tako stanovanjsko gradnjo, kot industrijsko. Skupno število objektov v delu naselja Partizanska pot, ki niso priključeni na javno kanalizacijo je 9, v delu naselja Grbinska cesta je nepriključenih 11 objektov. Obravnavano območje se nahaja na razgibanem območju, predvideni kanali potekajo pretežno po javnih površinah, deloma tudi po zasebnih parcelah. Na trasi so predvideni **Kanal PP1.0, Kanal PP1.1, Kanal PP2.0, Kanal Z1.0, Kanal Z1.0 tlači vod, Kanal Z1.1, Kanal Z1.2**, na katere bi se priključili naslednji objekti s hišnimi števkami: Grbinska cesta 33a, 33c, 33d, 35, 37, 39, 41, 68, 68a, 68b, 70, Partizanska pot 10, 10a, 12, 12a, 14, 16, 16a, 16b, 16e;

Pri načrtovanju trase kanalizacijskega voda je bilo nujno upoštevati specifične terenske in infrastrukturne značilnosti območja. Obravnavano območje se nahaja na razgibanem terenu, kar samo po sebi predstavlja tehnični izziv za gradnjo in zahteva natančno načrtovanje poteka vodov, da se zagotovi ustrezen gravitacijski padec za nemoteno delovanje sistema.

Projektna rešitev predvideva, da kanali v kar največji možni meri potekajo **po javnih površinah** (obstoječih poteh in cestah), s čimer se posegi na zasebna zemljišča zmanjšajo na absolutni minimum.

Kljub temu pa je ključnega pomena poudariti, da v obstoječe infrastrukturne vode (npr. jarke ali cevi za meteorno vodo, vodovod ipd.) ni možno hkrati namestiti še kanalizacijskih cevi. Tehnični predpisi in standardi gradnje komunalne infrastrukture to prepovedujejo zaradi nevarnosti kontaminacije, zahtev po ustreznih medsebojnih razdaljah med vodi in potreb po ločenem vzdrževanju.

V okviru projekta dograditve javnega kanalizacijskega omrežja na območju občine Litija je predvidena izvedba kanalizacijskega kraka z oznako **PP2.0**, ki poteka po območju katastrske občine številka 1838 Litija.

Trasa kanala **PP2.0** je načrtovana po javni poti JP710912 in se nadaljuje po obstoječi nekategorizirani poti, evidentirane v zemljiški knjigi na naslednjih parcelnih številkah: **322/3, 321/12, 321/11, 321/10 in 321/9 (KO 1838 Litija)**. Navedena pot predstavlja edino dostopno in funkcionalno povezavo do stanovanjskih objektov na naslovih Partizanska pot 16, 16a, 16b, 16c in 16e, zato je izbrana trasa najbolj logična, tehnično ustrezna in prostorsko racionalna.

Pri načrtovanju trase kanala PP2.0 je bila opravljena analiza več variant poteka. Izbrana varianta, ki poteka po obstoječi poti, je bila ocenjena kot najprimernejša iz naslednjih razlogov. **Minimalni posegi v prostor** – kanal bo umeščen znotraj obstoječega prometnega koridorja. **Tehnična optimalnost** – potek po obstoječi poti omogoča najkrajše in najugodnejše priključke posameznih objektov na glavni kanal, kar zmanjša potrebne dolžine hišnih priključkov in stroške izvedbe. **Enostavnost gradnje in vzdrževanja** – gradnja znotraj že utrjenega in dostopnega terena bo logistično enostavnejša. **Varnost in stabilnost terena** – obstoječa pot poteka po stabilnih tleh, kar omogoča zanesljivo izvedbo kanalizacijskega voda brez posebnih zaščitnih ukrepov.

Kljub izkazani tehnični in funkcionalni upravičenosti trase lastniki posameznih zemljišč niso soglašali s podelitvijo služnosti za gradnjo in vzdrževanje kanalizacije. Ker je predvideni kanal v javnem interesu, saj služi izključno zagotavljanju osnovne komunalne infrastrukture in

izpolnjevanju zakonskih obveznosti priključitve objektov na javno kanalizacijo, je nujno, da se omogoči izvedba trase na načrtovani lokaciji.

Predlagana trasa kanala PP2.0 po obstoječi javni poti in nekategorizirani poti predstavlja najbolj tehnično, prostorsko in ekonomsko utemeljeno rešitev, ki omogoča učinkovito, varno in okoljsko sprejemljivo izvedbo kanalizacijskega sistema. Izvedba je nujna za zagotavljanje osnovnih pogojev bivanja, skladnih z zakonodajo in občinskimi prostorskimi akti, ter bo dolgoročno prispevala k izboljšanju kakovosti okolja in življenjskih pogojev prebivalcev območja Partizanske poti.

Sitarjevška cesta

Obravnavana območja ležijo na desnem bregu reke Save, na južnem robu občine Litija. Skupno število objektov v tem delu naselja, ki niso priključeni na javno kanalizacijo je 12. Obravnavano območje se nahaja na razgibanem območju. Predvideni kanali potekajo po javnih površinah in tudi po privatnih parcelah. Na trasi sta predvidena dva kanala, **Kanal S3.0 in Kanal S4.0**, na katere bi se priključili naslednji objekti s hišnimi številkami: Sitarjevška cesta 12, 12a, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 26a, 28a, 36, in 36a.

Pri načrtovanju trase kanalizacijskega voda je bilo nujno upoštevati specifične terenske in infrastrukturne značilnosti območja. Obravnavano območje se nahaja na razgibanem terenu, kar samo po sebi predstavlja tehnični izziv za gradnjo in zahteva natančno načrtovanje poteka vodov, da se zagotovi ustrezen gravitacijski padec za nemoteno delovanje sistema.

Projektna rešitev predvideva, da kanali v kar največji možni meri potekajo **po javnih površinah** (obstoječih poteh in cestah), s čimer se posegi na zasebna zemljišča zmanjšajo na absolutni minimum.

Kljub temu pa je ključnega pomena poudariti, da v obstoječe infrastrukturne vode (npr. jarke ali cevi za meteorno vodo, vodovod ipd.) ni možno hkrati namestiti še kanalizacijskih cevi. Tehnični predpisi in standardi gradnje komunalne infrastrukture to prepovedujejo zaradi nevarnosti kontaminacije, zahtev po ustreznih medsebojnih razdaljah med vodi in potreb po ločenem vzdrževanju.

V okviru projekta dograditve javnega kanalizacijskega omrežja na območju občine Litija je predvidena izvedba kanalizacijskega kraka z oznako **S3.0 in S4.0**, ki potekata po območju katastrske občine številka 1838 Litija.

Trasa kanala **S3.0 in S4.0** je načrtovana tako, da poteka po dve nekategoriziranih poteh, ki sta v zemljiški knjigi evidentirani na naslednjih parcelnih številkah: **410/8, 410/9 in 412/1**. Navedena pot na parcelni številki **410/9** predstavlja edino dostopno in funkcionalno povezavo do stanovanjskih objektov na naslovih Sitarjevška cesta 12, 12a, 16, 18, 22, 24 ter navedena pot na parcelni številki **410/8 in 412/1** predstavlja edino dostopno in funkcionalno povezavo do stanovanjskih objektov na naslovih Sitarjevška cesta 26, 26a, 28, 28a, 36 in 36a. Zato sta izbrani trasi najbolj logični, tehnično ustrezni in prostorsko racionalni.

Pri načrtovanju trase kanala **S3.0 in S4.0** je bila opravljena analiza več variant poteka. Izbrana varianta, ki poteka po obstoječi poti, je bila ocenjena kot najprimernejša iz naslednjih razlogov. **Minimalni posegi v prostor** – kanal bo umeščen znotraj obstoječega prometnega koridorja. **Tehnična optimalnost** – potek po obstoječi poti omogoča najkrajše in najugodnejše priključke posameznih objektov na glavni kanal, kar zmanjša potrebne dolžine hišnih

priključkov in stroške izvedbe. **Enostavnost gradnje in vzdrževanja** – gradnja znotraj že utrjenega in dostopnega terena bo logistično enostavnejša. **Varnost in stabilnost terena** – obstoječa pot poteka po stabilnih tleh, kar omogoča zanesljivo izvedbo kanalizacijskega voda brez posebnih zaščitnih ukrepov.

Kljub izkazani tehnični in funkcionalni upravičenosti trase lastniki posameznih zemljišč niso soglašali s podelitvijo služnosti za gradnjo in vzdrževanje kanalizacije. Ker je predvideni kanal v javnem interesu, saj služi izključno zagotavljanju osnovne komunalne infrastrukture in izpolnjevanju zakonskih obveznosti priključitve objektov na javno kanalizacijo, je nujno, da se omogoči izvedba trase na načrtovani lokaciji.

Predlagana trasa kanala **S3.0 in S4.0** po nekategorizirani poti predstavlja najbolj tehnično, prostorsko in ekonomsko utemeljeno rešitev, ki omogoča učinkovito, varno in okoljsko sprejemljivo izvedbo kanalizacijskega sistema. Izvedba je nujna za zagotavljanje osnovnih pogojev bivanja, skladnih z zakonodajo in občinskimi prostorskimi akti, ter bo dolgoročno prispevala k izboljšanju kakovosti okolja in življenjskih pogojev prebivalcev območja Partizanske poti.

Nujnost posega na parcelah

Za izvedbo projekta dograditve kanalizacije je bila izdelana projektna naloga, ki predvideva tehnično najbolj optimalne in racionalne trase. Drugi možni poteki tras bi bili bodisi tehnično neizvedljivi, nesorazmerno dražji ali pa bi povzročili večjo škodo na drugih nepremičninah.

Ker z lastniki omenjenih parcel ni bilo mogoče doseči sporazuma, kljub temu, da so bile za vse ostale potrebne parcele uspešno urejene služnosti, je za dokončanje projekta in uresničitev javne koristi postal nujen postopek razlastitve. Brez pridobitve pravice gradnje na teh zemljiščih, projekta ni mogoče zaključiti, kar bi pomenilo, da javni interes ne bi bil uresničen.

Sorazmernost posega

Pri odločanju o razlastitvi se tehta med javno koristjo in posegom v zasebno lastnino. V konkretnem primeru javna korist, ki se kaže v zaščiti zdravja večjega števila ljudi, varovanju okolja in zagotavljanju osnovne infrastrukture, bistveno presega škodo, ki bo nastala lastnikom z omejitvijo njihovih lastninskih pravic. Lastniki bosta za poseg v njihovo nepremičnino prejeli pravično in ustrezno nadomestilo v obliki odškodnine, kot to določa zakon.